

Karlijn Demasure, *Als de draad gebroken is... Zingeving en pastorale zorg na seksueel misbruik*, Davidsfonds Leuven & Uitgeverij KOK, 2005
ISBN 9789077942079

INHOUDSTAFEL

WOORD VOORAF – Peter Adriaenssens	9
INLEIDING	13
<i>HOOFDSTUK 1</i>	
SEKSUEEL MISBRUIK: EEN OMSCHRIJVING	15
Inleiding	15
1. Een definitie	16
2. Indeling van seksueel misbruik	23
2.1 <i>Intrafamiliaal misbruik</i>	23
2.2 <i>Extrafamiliaal misbruik</i>	24
3. De betrokken partijen	25
<i>HOOFDSTUK 2</i>	
HET SLACHTOFFER	29
1. De term	29
2. De typologie	30
3. Het trauma	34
3.1 <i>Inleiding</i>	34
3.2 <i>Posttraumatische stressstoornis</i>	36
a. Hyperactivering	38
b. Dwangmatige herbeleving	38
c. Vervlakking	39
4. De gevolgen van het seksuele misbruik	41
4.1 <i>Gevolgen op het lichamelijke vlak</i>	41
4.2 <i>Gevolgen op het relationele vlak</i>	42
a. Marginalisatie	42
b. Gebrek aan vertrouwen	43
c. De beleving van de seksualiteit	44
d. Rolverwarring	46
e. Het onvermogen om grenzen te stellen	46
f. Loyaliteit en afhankelijkheid tegenover de dader	47
g. Omgaan met macht	48
4.3 <i>Gevolgen op het psychische vlak</i>	49

a. In het gedachteleven	49
b. In het gevoelsleven	53
c. In het gedrag	58
4.4 <i>Gevolgen op het spirituele vlak</i>	58
5. Therapie	61
5.1 <i>Therapie voor iedereen?</i>	61
5.2 <i>Diverse therapieën</i>	62
a. De kindgerichte therapieën	62
b. Therapieën gericht op volwassenen	66
c. Besluit: de slachtoffertherapie	70
6. Houding tegenover het slachtoffer	70
6.1 <i>Het slachtoffer geloven</i>	70
6.2 <i>De rechtbank?</i>	71
6.3 <i>Grensafbakening</i>	72
6.4 <i>Niet oordelen</i>	73

HOOFDSTUK 3

DE DADER	75
1. Een typologie	75
1.1 <i>De gefixeerde pleger</i>	76
a. Pedofielen met een moreel conflict	78
b. Pedofielen met een sociaal conflict	78
1.2 <i>De niet-gefixeerde pedofiel</i>	79
a. Transitionele pedofilie	79
b. De geregresseerde pleger	80
c. De antisociale pleger	83
1.3 <i>De adolescente pleger</i>	84
a. Een typologie gebaseerd op de persoonskenmerken	84
b. Een typologie die de persoonskenmerken koppelt aan de delictkenmerken	88
1.4 <i>De vrouwelijke pleger</i>	92
a. Het taboe	92
b. Typologieën	94
2. Oorzaken van pedofilie	100
2.1 <i>Biologische factoren</i>	101
2.2 <i>Ontwikkelingsfactoren</i>	102
a. Psychoanalytici	102
b. Late ontwikkelingsstoornissen	105
2.3 <i>Socioculturele factoren</i>	108
2.4 <i>Ontremmende factoren</i>	111
3. Therapie	112
3.1 <i>De biomedische therapie</i>	112
3.2 <i>De psychoanalyse</i>	113
3.3 <i>De gedragstherapeutische behandeling</i>	114
a. Het afwegingsproces	114
b. De rationalisaties	115
c. De strategieën	115
3.4 <i>De religieuze en de ethische therapie</i>	117

<i>HOOFDSTUK 4</i>	
HET GEZIN EN DE FAMILIE	121
1. Identiteit van het gezin	121
2. Kenmerken van een incestgezin	123
2.1 <i>Het chaotische en het kluwengezin</i>	123
2.2 <i>Verschillende vormen van incest</i>	123
2.3 <i>De perverse driehoek</i>	125
3. De (dominante?) vaderfiguur	125
4. Het disfunctionele gezin	128
4.1 <i>De grenzen</i>	128
4.2 <i>De rollen</i>	129
4.3 <i>De traumatische verbondenheid</i>	130
5. De familiale mythe	131
6. Preventie	134
6.1 <i>Primaire preventie</i>	134
6.2 <i>Secundaire preventie</i>	136
6.3 <i>Tertiaire preventie</i>	137

<i>HOOFDSTUK 5</i>	
SEKSUEEL MISBRUIK EN DE KATHOLIEKE KERK	139
1. Enkele reflecties	139
1.1 <i>Inleiding</i>	139
1.2 <i>De Amerikaanse Kerk</i>	140
a. Onwetendheid en schuld	141
b. De slachtoffers en de Kerk	143
c. Nultolerantie?	146
d. Priesterkandidaten	148
1.3 <i>De Heilige Stoel</i>	149
1.4 <i>De Belgische Kerk</i>	152
a. Het telefonisch contactpunt	152
b. De Interdiocesane Commissie	153
c. De aansprakelijkheid van de bisschoppen	154
1.5 <i>De Nederlandse Kerk</i>	156
a. 'Hulp en recht'	156
b. Verzekering	159
2. Betekenisgeving en pastorale zorg	160
2.1 <i>Inleiding</i>	160
a. De mens als betekenisgevend wezen	160
b. Pastorale zorg	162
c. Werken met verhalen	164
d. De weg naar betere verhalen	166
2.2 <i>Het slachtoffer</i>	170
a. De prefiguratie of de vertreksituatie	171
b. De configuratie of de ontmoeting tussen pastor en pastorant	183
c. Refiguratie of een nieuw bestaan	199
2.3 <i>De dader</i>	210

a. Prefiguratie	210
b. Configuratie	219
c. Refiguratie of het herstel van verbondenheid	231
BESLUIT	241
Noten	243
Bibliografie	255
Trefwoordenregister	263